

Fødevarerministeriet
Departementet

DET
JORDBRUGSVIDENSKABELIGE
FAKULTET (DJF)

Susanne Elmholt

Dato: 10. november 2008

Journalnr:
Reference:

Direkte tlf: 8999 1858
Direkte fax: 8999 1819
Mobiltilf:
E-post:
Susanne.Elmholt@agrsci.dk
Web: www.agrsci.dk

CVR-nr: 57607556
EAN-nr: 5798000877412

- Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) ved Aarhus Universitet har 3. november 2008 fra departementet i Fødevarerministeriet modtaget bestilling på et kort orienterende notat om de oplysninger om arealanvendelse, jordbund osv., som DJF har som elektronisk kortmateriale, og på hvilken måde oplysningerne er tilgængelige: "Oplysninger om de enkelte kort må gerne indeholde kortets navn, indhold, anvendelsesmuligheder i dag samt eventuelle fremtidige anvendelsesmuligheder. DJF bedes også beskrive de kort der pt. ikke er færdigudviklede som f.eks. de fosforkort der pt. arbejdes med. Notatet skal indgå i en analyse af hvilke informationer om arealanvendelse og jordbundstyper, der allerede er tilgængelige i dag. Analysen skal benyttes til at klarlægge, hvilke kort der eventuelt mangler i det videre arbejde med vandramme- og Natura 2000-direktiverne".

Notat vedrørende DJF's elektroniske kortmateriale på arealanvendelse og jordbund

DJF har landsdækkende databaser for jord- og klimaforhold samt arealanvendelse, heraf mange offentligt tilgængelige på www.djfgeodata.dk og <http://kort.arealinfo.dk/>. En del af datasamlingerne er produceret ved afdelingen på grundlag af informationer, som er indsamlet af andre institutioner, hvorfor der til visse datatyper er knyttet forhold af ophavsretslig karakter.

www.djfgeodata.dk

Institut for Jordbrugsproduktion og Miljø (JPM) ved DJF har siden 1975 indsamlet og lagret en række data. Disse data er beskrevet på www.djfgeodata.dk.

Indholdet i JPMs databaser er indsamlet gennem aktiviteter, som blev påbegyndt i 1975 af Sekretariatet for Jordklassificering, senere

Det Jordbrugsvidenskabelige
Fakultet (DJF)
Aarhus Universitet
Blichers Allé 20, Postboks 50
8830 Tjele
Tlf: 8999 1900
Fax: 8999 1919
E-post: djf@agrsci.dk
Web: www.agrsci.dk

Arealdatakontoret (ADK). De første data bestod primært af resultater fra jordbundsklassificeringen, som blev gennemført i sidste halvdel af 1970'erne. Senere blev datasamlingerne udbygget med en lang række andre datatyper, hvoraf alle landsdækkende og en del af de regionale er beskrevet på djfgeodata.dk. Arealdatakontorets centrale rolle i forbindelse med udviklingen af GIS for data vedrørende jord, skov og vand var baggrunden for, at man i 80'erne udpegede JPM til at bestride fagdata-centerfunktionen for jord- og skovressourcedata. Datasamlingerne opdateres løbende og nye typer af information tilføjes.

Viden om data

I et moderne informationssamfund er viden snarere end data den vigtige ressource. Derfor bør "data" og "viden om data" så vidt muligt følges ad. Det gælder også i denne sammenhæng, blandt andet fordi mange af DJF's geodata stammer fra forskellige projekter, og de enkelte data derfor har forskellig forhistorie. Solid viden om datahistorie er nødvendig for at tolke og kvalitetskontrollere de resultater, man kan opnå med disse data. Og en kompetent administration af data er nødvendig for at udvikle data og sikre dem for fremtiden. Vedligehold og udbygning kan anskueliggøres med det arbejde, som er gjort ved etablering af www.djfgeodata.dk.

Digitale grundkort og afledte kort på jordbundsområdet

I Bilag 1 beskrives de grundkort, DJF har udarbejdet på jordbundsområdet. Ud fra disse grundkort kan DJF generere afledte kort. Dette illustreres i et nyt jordbonitetskort (udbredelsen af JB-typer) samt igangværende kortlægning, som f.eks. omfatter temaer vedr. risiko for tab af fosfor (P) og kvælstof (N) til miljøet, jf. Bilag 1.

Herudover kan der udarbejdes afledte kort ved efter rekvirentens behov ved at sammenkoble DJF's jordbundsgeodata med data for afgrødevalg, husdyrproduktion og gødningsanvendelse, bl.a. via GLR/CHR og Plantedirektoratets databaser.

På vegne af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt

Seniorforsker, koordinator for DJF's myndighedsrådgivning

Bilag 1

Digitale grundkort, tilgængelige på djfgeodata.dk og flere af dem på Miljøportalen.dk

1. Tema: Jordtyper, jordklassificeringen
 - a. **Kortets indhold: Landsdækkende tema over pløjelagets tekstur, inddelt i 8 klasser**
 - b. **Kortet anvendes i dag af både landmænd og rådgivningstjenesten. Kortet anvendes ligeledes som datagrundlag for regionale og nationale modelleringer**
 - c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: Kortet vil i løbet af 2009 blive erstattet af et nyt teksturkort fra DJF, se nedenfor**
2. Tema: Arealanvendelse, jordklassificeringen
 - a. **Kortets indhold er landsdækkende og viser arealanvendelsen i områderne uden for landbrugsområder; der er anvendt 12 klasser**

c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: se ovenfor**

6. Tema: Landskabselementer

- a. **Kortets indhold er landdækkende og opdeler landet i 18 geomorfologiske landskabselementer**
- b. **Kortet anvendes i dag til en række regionale og nationale GIS analyser, er senest anvendt i forbindelse med udviklingen af det nye teksturkort**
- c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: se ovenfor**

7. Tema: Underbund

- a. **Kortets indhold er landsdækkende og viser jordens tekstur i ca. 1 meters dybde. Landet er opdelt i to klasser, hhv. "ler" og "sand"**
- b. **Kortet er i dag erstattet af et nyere kort fra GEUS**
- c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: se ovenfor**

Digitale, afledte kort, tilgængelige på Miljøportalen.dk

1. Tema: Braklagte og udyrkede arealer

- a. **Kortets indhold er landsdækkende og viser, hvilke braklagte arealer og øvrige udyrkede arealer, der blev inddraget i omdriften i 2008, samt disses beliggenhed og anvendelse i hhv. 2007 og 2008**
- b. **Kortet anvendes i dag til at belyse effekt af udtagningsforpligtelsens midlertidige ophør på arealanvendelsen**
- c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: kan bidrage med basismateriale til vurderinger af de effekter, braklægningens**

ophør måtte have på natur og miljø

Digitale, afledte kort

1. Tema: Nyt forbedret jordtypekort
 - d. **Kortets indhold er landsdækkende og viser jordens tekstur i pløjelaget**
 - e. **Kortet anvendes i dag i lokale, regionale og nationale miljø evalueringer samt som grundlag for udarbejdelsen af bl.a. erosionsrisikokort.**
 - a. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: se ovenfor**
2. Tema: Forbedret erosionsrisikokort
 - a. **Kortets indhold er landsdækkende og viser USLE baseret erosionsrisiko. Universal Soil Loss Equation (USLE) er en amerikansk erosionsmodel**
 - b. **Kortet anvendes i dag til udpegning af områder med stor erosionsrisiko**
 - c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: se ovenfor**

Digitale, afledte kort på forskningsstadiet

1. Tema: Udpegning af risikoområder for fosfortab
 - a. **Kortets indhold er en samling kort, der landsdækkende viser risikoen for fosfortab ad forskellige transportveje**
 - b. **Kortets anvendes i dag til udpegning af marker med høj risiko for fosfortab samt virkemiddel-planlægning**

c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: se ovenfor**

2. Tema: Risiko for kvælstofudvaskning

- a. **Kortets indhold: Landsdækkende tema over nitratudvaskningen fra landbruget, simuleret med 2 forskellige modeller**
- b. **Kortet anvendes i dag i forbindelse med VMPIII midtvejsevaluering**
- c. **Kortets evt. fremtidige anvendelse: Opfølgning på VMP evalueringer og implementeringen af vandrammedirektivet mv.**